

## بررسی آنتی ژن‌های لکوسیت انسانی (کلاس I,II) در مبتلایان به هیداتیدوز به روش میکرو لئوسیتوتوکسیسیتی در شهرستان اراک

مهدی مسیبی<sup>۱\*</sup>، احسان اله غزنوی راد<sup>۲</sup>، دکتر عبدالحسین دلیمی اصل<sup>۳</sup>، دکتر سید محمد موذنی<sup>۴</sup>، دکتر قاسم مسیبی<sup>۵</sup>، محمود رضا خزاعی<sup>۶</sup>

- ۱- عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشجوی دکتری تخصصی انگل شناسی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۲- مربی، عضو هیئت علمی دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک
- ۳- استاد انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۴- استاد ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس
- ۵- استادیار ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک
- ۶- کارشناس آزمایشگاه، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

تاریخ دریافت ۸۴/۱۱/۵، تاریخ پذیرش ۸۵/۶/۸

### چکیده

**مقدمه:** تفاوت در حساسیت و مقاومت به ابتلا و عود در بیماری‌های عفونی از جمله کیست هیداتیک و آلوئولار در حیوانات وانسان دیده شده است که به دلیل تفاوت در فاکتورهای فردی و پاسخ‌های ایمنی، مبتنی بر تفاوت در ژن‌های کد کننده آنتی ژن‌های لکوسیت‌های انسان (HLA) و یا حیوان، می‌باشد. هدف از این تحقیق شناسایی HLA در منطقه است که در ایجاد مقاومت یا حساسیت به آلودگی کیست هیداتیک نقش دارند.

**روش کار:** در این مطالعه تحلیلی (مورد - شاهی) از ۶۰ بیمار مبتلا به کیست هیداتیک که کیست‌های تشخیص داده شده و یا جراحی شده داشتند و ۳۰ فرد سالم خون‌گیری به عمل آمد و نمونه‌ها به روش لئوسیتوتوکسیسیتیته آزمایش شدند. ابتدا کیت‌های تشخیصی با آنتی سرم‌های اختصاصی هر آنتی ژن (۲۸ آنتی ژن) توسط محقق تهیه و سپس لئوسیت‌ها جداسازی گردید. برای شناسایی آنتی ژن‌های کلاس II با استفاده از ستون ناپلون وول لئوسیت‌های B جدا گردیدند. پس از اتمام مراحل مختلف واکنش و رنگ پذیری و تثبیت با فرمالین و بر اساس مورفولوژی سلول‌ها نتایج با میکروسکوپ Invert خوانده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با محاسبه نسبت شانس (OR)، خطر نسبی (RR)، کسر پیش‌گیری کننده (PF)، کسر علیتی (AF) و آزمون کای دو صورت گرفت.

**نتایج:** HLA کلاس I به تعداد ۱۸ آنتی ژن و HLA کلاس II به تعداد ۱۰ آنتی ژن در دو گروه بیمار و سالم بررسی شد. نتایج حاصله نشان داد که HLA-A1 با اختلاف معنی‌داری در گروه بیماران بالاتر است ( $p < 0.05$ ) و دارندگان این آنتی ژن استعداد بیشتری در ابتلا و رشد کیست دارند. در مقابل فراوانی HLA-A10 در افراد سالم شیوع بالاتری داشت ( $p < 0.05$ ) که نشان دهنده نقش پیش‌گیرنده آن در ابتلا افراد به بیماری کیست هیداتیک است. سایر آنتی ژن‌های بررسی شده در دو گروه علی‌رغم تفاوت در برخی از آنها، اختلاف معنی دار نداشتند و برای بررسی دقیق‌تر مطالعات مولکولی لازم است.

**نتیجه گیری:** در دارندگان آلل HLA-A1 امکان استقرار و رشد کیست در صورت مواجهه با عامل بیماری بیشتر از افراد فاقد این آلل می‌باشد و این افراد استعداد بیشتری در ابتلا به کیست هیداتیک دارند. در حالی که در دارندگان HLA-A10 امکان استقرار و رشد کیست در صورت مواجهه با عامل بیماری کمتر از افراد فاقد این آلل می‌باشد و این آنتی ژن در این افراد نقش پیش‌گیرنده در برابر کیست هیداتیک دارد.

**واژگان کلیدی:** کیست هیداتیک، آنتی ژن لکوسیت انسان، میکرو لئوسیتوتوکسیسیتی، اراک

\*نویسنده مسئول: سردشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پزشکی، گروه انگل شناسی، تلفن ۴۱۷۳۵۰۲

E-mail: mah-mosayebi@yahoo.com